

Αφιέρωμα «Παιδική Λογοτεχνία και Κινηματογράφος»

Μένη Κανατσούλη

καθηγήτρια, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, Α.Π.Θ.

Ένας από τους προφανείς και επιδιωκόμενους σκοπούς του περιοδικού –αν και όχι με τη συχνότητα που θα θέλαμε– είναι να δίδεται βήμα σε νέους/ες επιστήμονες. Η αποψίλωση των πανεπιστημιακών τμημάτων αλλά και των ερευνητικών κέντρων από νέους και νέες που θα τροφοδοτήσουν με καινούργιες ιδέες και θα δώσουν νέα στροφή στην έρευνα, εν προκειμένω της Παιδικής Λογοτεχνίας, μπορεί, ως ένα βαθμό φυσικά, να εξισορροπηθεί από τις φοιτήτριες του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Επιστήμες της Αγωγής» στην Κατεύθυνση «Πολιτισμικές Σπουδές και Περιβάλλοντα Αγωγής για το Παιδί» του Τμήματος Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του Α.Π.Θ. (της οποίας έχω την ευθύνη) παίρνουν το λόγο και πραγματεύονται το θέμα της κινηματογραφικής απόδοσης έργων της Κλασικής Παιδικής Λογοτεχνίας.

Το αφιέρωμα με το γενικό τίτλο «Παιδική Λογοτεχνία και Κινηματογράφος» υπεισέρχεται σε έναν τομέα που είναι λίγο αναπτυγμένος στην Ελλάδα. Η σύγκλιση της Παιδικής Λογοτεχνίας και του Κινηματογράφου είναι μια θεματική που ολοένα και περισσότερο αναπτύσσεται, ιδιαίτερα σε Προγράμματα Πολιτισμικών Σπουδών, σε χώρες της Ευρώπης και κυρίως του Αμερικανικού Βορρά και της Αυστραλίας με πιο γνωστό έργο το *Children's Films. History, Ideology, Pedagogy, Theory* του Ian Wojcik-Andrews (2000, Garland), ενώ και το πολύ γνωστό βιβλίο *Retelling Stories, Framing Culture* των John Stephens και Robyn McCallum (1998, Garland) πραγματεύεται –περιστασιακά– τη διασκευή κειμένων σε φιλμ. Φυσικά πληθώρα άρθρων των δύο σημαντικότερων περιοδικών της Παιδικής Λογοτεχνίας, *Children's Literature* και *Children's Literature Association-Quarterly*, παντρεύουν τις δύο αυτές θεματικές περιοχές.

Στην Ελλάδα, θα πρέπει να μνημονεύσουμε την πρώτη προς την κατεύθυνση αυτή μελέτη των Θεοδώρου, Β., Μουμουλίδου, Μ. και Οικονομίδου Α. (επιμ.), "Πιάσε με, αν μπορείς..." Η παιδική ηλικία και οι αναπαραστάσεις της στον σύγχρονο ελληνικό κινηματογράφο (2006, Αιγόκερως) και το άρθρο των Γουλή, Δ., Γρόσδου, Σ. και Καρακίτσιου, Α. «Λογοτεχνία και κινηματογράφος. Κείμενο-εικονικές προσεγγίσεις: η περίπτωση του Μικρού Νικόλα», στο Κωτόπουλος, Τ.Η. και Σουλιώτη, Δ. (επιμ.), *Θέματα Παιδικής Λογοτεχνίας* (2012, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας). Προσεχώς αναμένεται επίσης να εκδοθεί από τις εκδόσεις University Studio Press και το βιβλίο του Δημήτρη Γουλή *Εικόνες της παιδικής ηλικίας στην οθόνη*.

Η σχέση και, εν μέρει, αντιπαράθεση παιδικού βιβλίου και κινηματογραφικού έργου απασχολεί τις τέσσερις αρθρογράφους. Αξιοποιώντας τη μεθοδολογία της Νέας Κριτικής και ερμηνευτικές προσεγγίσεις που ανιχνεύουν την ιδεολογία περί της παιδικής ηλικίας, ουσιαστικά μελετούν τις κινηματογραφικές εκδοχές μέσα από το πρίσμα της θεωρίας των διασκευών. Φυσικά αναδεικνύοντας και συγκρίνοντας τις ιδεολογικές προθέσεις που κρύβονται πίσω από τη διπλή «αφήγηση» που μεταφέρουν το κείμενο και το (φιλμικό) «κείμενο». Η Ελένη Ζτρίνη εμβαθύνει στην ιστορία του Μικρού Νικόλα, η Κωνσταντίνα Κοντοζίδου του Πινόκιο, η Ιφιγένεια Τσολάκη της Κοκκινόσκουφίτσας και η Εύη Χατζηριωαννίδου του Μυστικού Κήπου: προχωρούν, η καθεμιά με τα μεθοδολογικά της εργαλεία, σε ίσως πιο υποκειμενικές ιδεολογικές θεωρήσεις που όμως αυτές ακριβώς είναι που τους δίνουν το στίγμα του ερευνητή και προοικονομούν την εξέλιξη της Θεωρίας της Παιδικής Λογοτεχνίας και το άνοιγμά της σε νέες επιστημονικές περιοχές.